

„Soča“ izhaja vsak petek in volja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.10
Pol leta 0.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh korn“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassana, 2.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I, naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Fran Erjavec,

profesor na c. k. višji realki v Gorici,
ud jugoslovanske akademije znanostij v Zagrebu,
i. t. d.

Zopet žaluje narod slovenski radi smrti moža, kateri mu je bil učitelj s peresom in dejanjem, kateri se le redko nahajajo. Razen učencev, ki so ga v šoli poslušali, imel je ranjki Erjavec toliko učencev, kolikor čitatejov svojih mnogobrojnih izbranih spisov, ki so razširjeni med vsem narodom slovenskim. Z nenavadno učenostjo in delavnostjo združeval je pogostno srce in železen značaj, ki se ni dal upogniti na nobeno stran. Njegovo vodilo bila je resnica in pravica na vsako stran, naj je bila ljudem všeč ali ne. Vetroslorja, ki se je kultiviralo v raznih krogih o raznih prilikah z nenavadno skrbjo, ni poznal; zato je ostal do svoje smrti na istem mestu. Izvratno njegovo delovanje na šolskem in narodno-poučnem polju priznavalo se mu je ves čas od vseh strani, tudi od takih, ki rajši vidijo upogljivo beko nego čvrst hrast, in to priznanje namestovalo je hvalo, ki navadno sledi takemu delovanju. V politično življenje se ni spuščal, a pazno je sledil vsem dogodkom avstrijske domovine in slovanskih narodov ter je svojo sodbo vedno opiral na stalna načela, ne pa na razne načelnike. Zidaja leta bil je jako delaven za slovenski otroški vrt v Gorici in za goriško ljudsko posojilnico, kateri je bil zadnje leto ravnatelj. Poznan v mestu in na deželi ter po vsem Slovenskem imel je toliko častilcev in spoštovalcev, kolikor znancev. Svoje tihim in mirnim, pa jako razširjenim delovanjem bil je v dotiki z mnogimi rojaki in učenjaki. Prav lepo je dejala njegova skromnost, po kateri se je odlikoval in prikupil vsakemu, ki je imel z njim opraviti. Po njegovem vedenju in prijaznem govoru bi človek ne bil sodil, da ima učenjaka pred seboj. Njegovo mnogostransko slovstveno delovanje opisal je „Slovan“ v svoji 1. številki za leto 1886, iz katerega smo povzeli naslednji opis:

Fran Erjavec se je porodil dne 9. septembra 1834. leta na Poljanah števil. 26. v Ljubljani. Oče Miha je bil dokaj izobražen mož; dovršil je št. latinskih šol, bil je vojak, pozneje mejač. Fran Erjavec je že zgodaj moral okusiti sad britkosti, kajti očeta so mu napadli razbojniki in ga tako neusmiljeno razmesarili, da je od tega umrl. Mati se mu je zvala Eliza Bezljaj, katere je spajal v sebi vse telesne in duševne lepote dobre matere. Fran je osnovne in latinske šole dovršil v rojstvenem mestu, a velike na Dunaji. Na Dunaj je šel 1855. leta jeseni; tedaj ob enem z njim se tja šli Tušek, Zarnik, Štritar in Mandlec. Učil se je na Dunaji do 1859. leta jeseni. Potem je bil v Terenziji za prefekta jedno leto od 1859. jeseni do 1860. leta jeseni, od koder je odšel v Zagreb na realko za profesorja. V Zagrebu je služil deset let. L. 1871. jeseni zapusti Zagreb in odide v Gorico na realko za profesorja. V Zagreb na vseučilišče so ga zaman vabili 1875. leta. Fran Erjavec je bil že naroden, a se je odpovedal in ostal v Gorici. Oženil se je 1872. leta.

Fran Erjavec je delal v slovenski književnosti na leposlovnem in prirodopisnem polju. Še kot dijak je pričelval svojo prvo duševno proizvode v „Vajah“. Bil je z drugimi vred začetnik naše leposlovne knjige in duševni soustanovnik „Glasnika“. Fran Erjavec slovi v Slovincih ne le kot izvrsten leposlovec, ampak tudi kot prirodoslovec. Znan je med učenjaki

kot specialist v malakologiji. On je zraven župnika Robiča največji znanec poljev na Slovenskem in kot tak si dopisuje zelo z inozemskimi voščiki. V malakološkem oziru je prehodil in natančno preiskal Hrvaško, Slavonijo, del Dalmacije, Kvarnerske otoke, Istro, Goriško in Kranjsko. O tem je pisal v knjige jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti in v program goriške realke. Fran Erjavec je bil dopisujoči ud jugoslovanske akademije.

Prvi Erjavčev natisnen spis je „Mravlja“ v Koledu Janežičevi 1857. l. Mravlja je vzgled posebno lepega in zanimivega popisovanja. Mravlja je bila natisnena 1857. l. v Janežičevi slovenski Koledu za 1858. leto, od koder je bila prenatimena tudi v Novicah v 25. dan listopada 1857. leta. „Snak šnopsko vsaki“ je humorističen spis, natisnen v Glasniku 1858. l. To je prvi Erjavčev spis v Glasniku. Znano je, da je baš Janežič prigovarjal vsakemu pisatelju, da piše potopise. Nastala je tolika manija po potopisih, da je vsakdo pisal potopise, a Erjavec, ki je že takrat kazal zdrav ukus, opisal je „Pot iz Ljubljane v Štarko“, to je humorističnozabavljiv spis, ki maha po raznih potopisih, tolaj v Glasniku posebno dihalnih. Dasi je tedaj Erjavec s tem spisom bičal Glasnikovo potopise, vendar ga je sprejel Janežič in priobčil v Glasniku 1859. leta. Takisto je istoga leta izdal v Glasniku spis: „Kako se je slinarju iz Golaveca po svetu godilo“. Nadalje je bila natisnena 1860. l. v Glasniku krasna povest: „Na stricovem domu“; v 2. zvezku slovenskih Večernic 1860. l. pa „Velbljud“, od koder tudi v Glasniku 1860. leta in v Janežičevem Cvetniku 1865. leta. Mogoče je, da je ta spis uzet iz kake knjige, ki jo je Erjavec dal pozneje kdaj na svetlo, ali ker dotičnih knjig ni v ljubljanski knjižnici, ne moremo o tem nič izvestnega poročati. Isto velja za ostale spise te vrste. „Zamorjeni cvet“, lepa povest v Glasniku 1861. l.; „Ena noč na Kumu (Kómu)“, v Glasniku 1862. l.; „Husarji na Polici“, izvrstna povest v Glasniku 1863. l.; „Zaba“, v Glasniku 1863. l.; „Zgubljen mož“, v Glasniku 1864. l. V ti povesti popisani mož, ki je ti povesti dal povod, živi še zdaj v Ljubljani, a ni umrl že 1864. leta, kakor je štiti v rešeni povesti. Ko je namreč Erjavec kot dijak prebival na ljubljanskem gradu nekega latinskega pisatelja, pridruži se mu mož, ki je bil toliko zmogel latinščine, da je latinskega pisatelja kar iz glave prevajal.

„Hudo brezno“, posebno natisneno v knjigah sv. Mohorja družbe 1864. l. Leta 1863. jo izdal Erjavec v Celovci: „Kitice Andersenovih pravljic“; nadalje: „Pravljice o materi“ (Andersen), v Janežičevem Cvetniku 1865. leta. Večje delo mu je „Živalstvo“ (Prevod A. Pokornega: Das Tierreich), mejknjigami sv. Mohorja prvič na svetlo dano 1864. l. (Glasnik rečenege leta ima Erjavčev spis „Močvirnice“, ki ga podaja za poskušnjo iz omenjenega živalstva). Ista knjiga je 1872. l. vsa predelana prišla na svetlo z naslovom: „Prirodopis živalstva s podobami“; a 1881. l. v 3. natisu zopet predrugačena. Znano so njegove „Naše škodljive živali“, v knjigah družbe sv. Mohorja v treh letnikih, a letnice ne vem. Zadnjič je to sv. Mohorja družba razglasila 1890 l. „Prave sreče dom“, v Janežičevem Cvetniku I., natisneno 1865. l.; takisto „Živali popotniče“ in „Mravljišče“ v Janežičevem Cvetniku 1865. l. Prevažno delo je „Slovenska terminologija za mineralogijo“, v Glasniku 1866. l. Ko so začeli naši mladi pisatelji, ki so marali za Slovanstvo, prebirati Vuka, jeli so ga posnemati v tem, da so tudi oni besede iskali v narodu, a ne da bi jih kovali. Matija Valjavec je jel nabirati narodno blago, kazaje nam z ujim bogastvo našega jezika v raznih predelih, a Fran Erjavec in njegovi vrstniki so tudi za svoje znanstvene namene zajemali besede iz naroda, katere imajo zaradi tega tem večjo vrednost. Matica Slovenska je izdala 1867. leta Erjavčovo „Rudninoslovje“ ali mineralogijo po Sgm. Felöckerji; potem je še 1883. l. v Ljubljani prišel na svetlo Erjavčev „Prirodopis rudništva ali

mineralogija“. Mineralogija je izvrstno delo.

Nadalje so znane vsenu slovenskemu narodu Erjavčeve krasne „Domače in tuje živali“ 1868, na svetlo dala sv. Mohorja družba v 5 zvezkih, a to v poslednjih dveh ali treh let, a jan letnice ne vem natančno, ker v ljubljanski knjižnici ni knjig sv. Mohorja. „Živali v podobah“ je dala na svetlo sv. Mohorja družba menda 1870. in 1871. leta v treh delih. Iz Schödlorjevega spisa „Knjiga prirode“ je izdelal Erjavec „Botaniko“ in „Zoologijo“, kar je oboje Matica Slovenska natisnila 1875. l. Dunajski Zvon je prinesel njegovo krasno „Spomin s pota“, a ljubljanski Zvon „Raka“ in „Rastlinke svatbe“; zadnja dva spisa sta pisana v lepem zlogu; pisatelj nam podaja prirodopisno snov v izvrstni leposlovni obliki. Naposled je nam še posebno omeniti „Potna torba“. „Potna torba“ je zbirka raznih nekaterih zelo redkih in posebno zanimljivih besed in reči, največ z goriškega ter notranjakega sveta. Zbirka je velike cene, ker jo lahko verujemo, da je res, kar in kakor nam piše. Gospoda pisatelja je to delo stalo mnogo truda in obilo truda na popotovanji raznih dob. Potna torba je Matica Slovenska v svojih raznih letopisih razglasila, in to: 1875., 1879., 1880 ter v Letopisu 1882/83 leta. Fran Erjavec je tudi skrbel v svoji stroki na šolske knjige. Fran Erjavec je nam preložil mnogo šolskih knjig, nekaj jih je sam ter tja sam predelal. V teh šolskih knjigah nam je preskrbel mnogo tehničnih izrazov, da jih je sam Fran Levstik močno pohvalil. Razven že omenjenega „Prirodopisa živalstva s podobami“ rabi se kot šolska knjiga prevod Woldrichove „Somatologije“ 1881, in „Prirodopis rudništva ali mineralogija“, izdan 1883. l.

Ti kratko navedeni spisi nam kažejo neumorno in marljivo delovanje Erjavčovo v slovenski književnosti. V marsičem je životopis še nepopoln, ker v ljubljanski knjižnici ni knjig, v katere je pisal Erjavec. Že pod Kastelcem, izdajateljem „Čebelice“, ni si kupila rečena knjižnica knjig Mohorjevih, še celo „Glasnik“ ni celoten iz one dobel. V toli neugodnih razmerah, kjer človek ne more zjemati dat od kod, pretežavno je životopisou sestaviti natančen životopis; a da je vsaj toliko podal, ima se zahvaliti gg. Franu Levstiku in Simonu Gregorčiču, ki sta mu postregla s potrebnimi poročili. Ker se tedaj vidi, da je že zdaj težko pisati životopis Erjavčev, zato pozivamo pisatelja, naj nam ta životopis popravi ali dopolni v našem listu; hvaležen mu boče ves narod slovenski, posebno pa pisatelji prihodnje slovenske književnosti.

Kdor samo malo pogleda v leposlovne spise Erjavčeve, ta se prepriča, da ima on fin ukus in da je globok znanec slovenskega jezika. Ako še omenim, da je Fran Erjavec delaven pri „Slovenskem otroškem vrtu“ in pri hranilnici v Gorici, da je zvezt narodnjak, uzoren Slovan, veren prijatelj, značajen mož in skrbni oče, potem upam, da sem podal čestitim bralcem vsaj površno sliko velezaslužnega Slovanca Frana Erjavca, kateremu želi ves narod slovenski še dolgo življenje in krepko zdravje na prospeh in čast naše knjige. — Ta želja se ni izpolnila.

Zgubili smo delavca na narodnem polju, ni ga več med nami; ali njegova dejanja, vzgled in dovršena slovstvena dela ostanejo med narodom ter mu zagotovijo stalen časten spomin, kakoršen se hrani le najvrlejšim in najzaslužnejšim možem.

O zadnjih trenutkih Erjavčevega življenja nam je poročati, da je bil 12. jan. zvečer nenavadno vesel. O 1/2 11. uri šel je k počitku. Okolo 11. začel je pokašljavati; soproga je skušala pomagati mu z navadnimi domačimi sredstvi. A to ni pomagalo; pljuča so jela odpovedovati; bolnik ustane, diha z veliko težavo ter hodi po sobi in se napenja, kakor bi hotel pluniti ali izčistiti si pljuča; a drugega ni prišlo iz njega razen okrvavljene slin ali prav pižle žleze. To je trpelo do četrte ure čez polnoč, ko je začel ležti k tlom v naročji soproge in sosedu dr. Gregorčiča. Ko je bil še na nogah, došel je njegov svak Franjo Ferfila, kateremu je bolnik rekel, da je

pri koncu, kakor je tudi prej dr. Gregorčič omenil, da gre k Milutinu (pred leti umrlemu sinu). Odkar se je sklenil k tem, ni več govoril, živl je še nad četrto uro. Prišel dr. Ljajak sklenil je očitno i- skrico življenja svoj do nekaj časa v bolnišnici; ali čez četrto ur naznanil, da blago srec je jenzalo biti. Med tem došli so hišni go-podarji in dr. Grešič, ki so vsi obžalovni vrgo blagega moža. Dr. Gregorčič opravi- lje v duhovnem oziru, kar je bilo v takih okoli- ščinah mogoče.

Deželni zbor goriški

Imel je svojo prvo sejo v tekočem letu ali o- smo seje v sedanjem zasedanju dne 10. januarja o 5¹/₄ uri popoldne. Predložil in potrdil se zapisnik prejšnje seje po navadi. Deželni glavar naznanil, da je vlada predložila načrt postave o ribčtvu v slad- kih vodah. Dr. vitez Tonkli predlaga, naj se načrt potem najprej odda pravnemu odseku v pretres. Zbor sprejme najprej obravnavo in načrt izroči se pravnemu odseku. Predsednik naznanil nove došle peticije, med katerimi je ona društva „Sloga“, ka- tero prosil: 1. naj bi država prevzela sifilitične bol- nike na svoj račun; 2. naj bi se ustanovil deželni šolniki zalog; 3. naj bi se napravila deželna hiral- nica; — ter društva „Slovenski jez“ v Brdih, ki prosil napravo deželne hiralnice in premembo domo- vinske postave v nekaterih točkah. Obe peticiji se oddaste pravnemu odseku, potem ko je deželni gla- var naznanil, da gleda deželne hiralnice ste prošnji že rešeni z nasvetom, ki je na dnevnem redu dana- šnje seje.

Na to dobi besedo dr. Aleksij Rojic za inter- pelacijo na visoke c. k. vlado o goriških bolnišni- čnih zadevah. Interpelant omeni, da je stavil že le- ta 1883 nasvet, naj bi se ta stvar vsestransko pre- tresla, da je bila v ta namen sestavljena posebna komisija, o katere uspehih je poročal dež. odbor de- želnemu zboru leta 1884, da to poročilo je imelo mnogo krivih podatkov, ki so deželne poslance na- gnili, da so poročilo sprejeli ter da niso ničesa storili v dosegu namena, ki ga je dr. Al. Rojic i- mel pred očmi. Omenjal je dalje, da tržaška vlada je poslala posebnega komisarja dr. Il. Zadra in da z ozirom na njegove povedbe in na poročilo dež. odbora je velealavna c. k. deželna vlada dejala pri- tožbe dr. Al. Rojica in dr. Herm. Perce- ta k ak- tom. Interpelant je pojasnjeval in dokazoval na dol- go in široko in z veliko temeljitostjo, da njegove in dr. Perce- ta pritožbe slonijo na dejanskih razme- rah, da podatki dež. odbora o kakovosti prostorov in postrežbe v bolnišnici vsmiljenih bratov ne mo- rejo ostati pred strogo kritiko, da torej bi bila pričakovati druga rešitev njegovih nasvetov in pri- tožeb od one, katera se je v resnici dala. Dr. Ro- jic skliceval se je na različne razloge, s katerimi je utemeljeval prasanja, ki jih je bil namenil visoki vladi. Branje je trpelo blizu poldruge uro. Nekat- ri poslanci zapustili so dvorano kmalu potem, ko je začel dr. Rojic brati, drugi pozneje, tako da slednjič je ostalo le malo poslancev in dvorani. De- želni glavar je konstatiral, da ni toliko poslancev prisotnih, da bi se mogla seja nadaljevati, ter pre- trga sejo za deset minut, da bi med tem poskusil, ali je mogoče dobiti toliko poslancev, da bi sejo dalje trpela. Za nekaj časa naznanil, da se mu ta ni posrečilo, in je sklenil sejo, ne da bi bil dr. Ro- jic do konca prebral svojo interpelacijo. Ves čas bi- lo je precej občinstva navzočega, ki je pazljivo po- slušalo, kar je bral dr. Rojic.

Deveta seja 11. januarja o 5. uri popoldne. Prebere in potrdi se zapisnik prejšnje seje najprej v slovenskem, potem v italijanskem jeziku. Deželni glavar naznanil došle peticije nekega obrtnega učenca v Mariboru za podporo ter nadaljuje tako le: „Zdelo se mi je primerno določiti za današnjo sejo isti dnevni red, kateri se ni mogel končati v včerajšnji seji, in torej bi bilo doledno, da bi podelil časti- vrednemu poslancu dr. Rojicu besedo, da bi na- daljeval tam, kjer je včeraj zaključnje seje pretrgalo njegovo branje. Obžalujem pa, da mi v isti namen ne morem več dovoliti besede in počastujem se tudi razložiti, zakaj ne. Poslušal sem branje njegovega dela s toliko potrpežljivostjo, da se mi morda lahko očita, da je bila prevelika; a storil sem to pred vsem zato, ker menim, da obstoji ena najznamenit- jejih nalog častnega mojega posla v tej deželni zbornici v tem, da čujem nad pravo svobodo poslan- čeve besede v mejah, odkazanih po deželnem redu in po našem pravilniku; potem, ker štejem kakor sem uže včeraj omenil, poslančovo pravico, da ame svobodno interpelovati vlado, za jako dragoceno; vlad česar bi je nikakor ne hotel kratiti, in slednjič, ker sem kmalu zapazil, da je bila tako imenovana interpelacija do vlade prav za prav zatožba dež. od- bora, jaz pa se nisem hotel razpostaviti graji, da si prisvajam sodbo v lastnej zadevi. In pri tej priliki ni bilo drugega mogoče, nego da s m se čutil kot dolžan (interpelirane) stranko.

Rojic je sicer, da je častivredni dr. Rojic več- krat naglašal enega čast. odborovega člana, ki je bil poročevalec, a jaz moram poudarjati, da v svojih poročilih do dež. zbora je deželni odbor solidaren in da dotični poročevalec razlaga samo menenja, katero je potrdila odborova večina.

Nad vsemi temi razlogi pa, kateri se bodo go- tovo vzeli za pravilne, morala je slednjič prevagovati založena mi dolžnost, da skrbim za dobro in redno obravnavanje deželnozbornskih opravil, in s tega sta- lišča ne morem dovoliti, da bi častivredni dr. Rojic nadaljeval v tem, kar je imenoval interpelacijo do visoke vlade, kar pa ni ne po svoji nameri ne po vsebini.

Po nameri ne, ker se ne more dopustiti, da kateri od vis. te postave- lojane zbornice pozivlja vlado za razvedrilo (sundacato) o njenih sklepih, ker ni ona odgovorna drugemu nego sama sebi, pa tudi ne o sklepih in poročilih dež. odbora, kateri je o lgovoren samo dež. zboru.

Enako ne po vsebini, — ker če tudi preziram, da je častivredni dr. Rojic sam označil svojo razložbo kot razpravo — ktera bi im la uplivati na pozneje glasovanje o stvari, ki je bila na dnevnem redu, — imeli smo vsi zadostno priitko, prepričati se, da bi bila morda njegova razložba na svojem mestu v razpravi, v kateri bi se joj bilo lahko ugovarjalo, da se pa ni mogla po nobenem načinu smatrati kot po- trebno utemeljenje vprašanj, stavljenih visoki vladi.

Častivredni udjo visokega zbora mi bodo go- tovo priznali, da nisem še nikdar skušal zavirati ljudake zastopnike v izvrševanju njih mandatov, a blagovoliti bodo pristopiti mojemu menenju, da ne morem dovoliti, da bi kteri njen ud imenovaje stvar s takim imenom, kakoršno jej ne pristaja, našel pretvezo, da se ogne določbam našega pravilnika in da na ta način celó želi dostojnost visokega zbora.

Zaradi vsega tega ne morem več dovoliti v tej stvari besede častivrednemu gosp. poslancu dr. Rojicu.

Dr. Rojic pravi, da ni v interpelaciji nikogar žalil, ampak le navedel fakta iz deželnozbornskih o- bravnjav ter svoje navedbe utrjeval z ministerškimi odloki; zavrača vse posledice takega postopanja in deželne glavarji; protestira proti temu, da se mu je uzela beseda, ker se mu tako kratki pravica dežel- nega poslanca, in spoznava kot potrebno zapustiti, da naujo sejo. Dr. Rojic zapusti zbornico, katera pride k dnevnemu redu.

Namesto odlašega dr. Rojica poroča načelnik fi- nančnega odseka dr. vit. Tonkli o računih za l. 1885 in o proračunih za l. 1887 zaloga za bolne in ranje- ne vojake in štipendijskega zaloga, Ivan Gasser isto tako o zalogu Werdenberških štipendijev ter o depo- zilih (položnem) in tuj-m denaru leta 1885, dr. Gre- gorič pa o računu deželnega zavoda gluhozemov za leto 1885. Vsa poročila se sprejmejo ter potrdijo računi in proračuni po nasvetu finančnega odseka. — Po nasvetu peticijekega odseka, v čegar imenu po- roča poslanec Del Torre, dovoli se županstvu v Ma- rianu za cestne potrebe brezobrotno posojilo 600 gl., katero bo moralo povrniti v šestih letnih obrokih; Katarini vdovi Planiseig (Planišček) pa podpora 25 gl. Poslanec Ivančič poroča v imenu istega odseka in predlaga, naj se dovolijo za cestne potrebe leta 1887 naslednje podpore: cestnemu odboru okolice go- riške za prenešanje nekega kosa St. Peterske ceste 1000 gl.; za popravo ceste v Ravni ali Grojni 500 gl.; sezanskemu cestnemu odboru za cesto pri Da- tovljah 1000 gl.; komenskem cestnemu odboru za cesto njegovega okraja 800 gl.; tolimskemu cestno- mu odboru za cesto iz Starega Sela v Logje 1000 gl.; za opombo, da lanska predplača 500 gl., ki bi se imela odbiti od letošnje podpore se odbije še le od podpore za leto 1889, za cesto v Baški dolini 500 gl., za cesto v Idrijski dolini 500 gl.; za cesto iz Idrekega na Livek 600 gl.; kobaridskemu županstvu za popravo mostov na Blatu, poškodovanih po lanski povodnji, 600 gl.; bolšk-mu cestnemu odboru 800 gl. Vsi nasveti sprejmejo se nepremenjeni, kakor tudi nasvet, da naj se prestopi na dnevni red o pro- šnji rifemberške županije za podporo v zgradbo mo- sta čez Branico, katera ni podprta po okrajnem cest- nem odboru.

Ivan Gasser poroča v imenu odseka, ki je bil voljen v bolnišnični zadevi, ter predlaga: 1. naj se naroči deželnemu odboru, da bo delal potrebne št- dije in priprave z namenom, da predloži dež. zboru popoln načrt za zgradbo deželne norišnice, bolnišnice in hiralnice; 2. naj se dovolijo dež. odboru v to po- trebni denarji; 3. naj se prepusti dež. odboru, da preseli začasno, kakor se mu bo najboljšje zdelo, vse ali nekatere norice in sifilitične ženske iz bolnišnice vsmiljenih bratov, da se zabrani gneča med njimi. Dr. Maurovich predlaga, naj bi se dodale prvi točki besede, ki bi izražale, da naj veljajo one študije in priprave v prvi vrsti deželni norišnici vled njene ne- obhodne potrebe. Oba predloga se sprejmeta. Isti poročevalec nasvetuje v imenu dež. odbora, naj se do- voli štipendijski šoli v Čepovani 100 gl., kar se sprejme. Po nasvetu dr. Abrama v imenu dež. od- bora dovoli zbor davkaraki občini Vogarsko, da se loči od sedanje županije Vertobja ter ustanovi za se kot županija. Ostale davkarske občine: Vertobja go- ranja, Vertobja dolanja in Bukovica pa ostanejo

združene v županiji Vertobja s županijskim sede- zem v Vertobji. S tem je bil dnevni red končan in seja sklenjena.

Deseta in zadnja seja bila je včeraj 13. januarja o 5¹/₄ ure popoldne. Poročilo prinesemo prih dajč; danes samo omenimo, da je bil sprejet načrt postave o namakanji tržiške rovani, potrjen načrt pravil za deželni zavod gluhozemov ter dovo- ljena nagrada 300 gl. konservatorju dež. muzeja prof. H. Maionica-i.

Interpelacija

dr. Gregorčiča in tovarišev, stavljenja do visoke c. k. vlade o koroški cesti v Soški dolini v seji dež- lnega zbora goriškega dne 13. jan. t. l.

Visoka c. k. vlada!

Iz Gorice in goriške dežele voje le ona cesta na Koroško, namreč državna po Soški dolini. Ta ce- sta imela je nekdanj mnog. strmih klancov, ki so jo delali tržavno in nevarno. Velika teh klancov je že odpravljenih in drugi odpravijo se, kakor je upati, v nedolgih letih. Visoka vlada pokazala je pri teh poljetjih svojo hvalevredno skrb za cesto po Soški dolini in prebivalstvo jej je za to iz srea hvaležno.

In prav ta naklenjenost visoke vlade za poprav- ljanje državnih cest na Goriškem napolnilo je podpi- sane, da obrnejo njeno pozornost na nekatere nedo- statke na že popravljjenih in ne še popravljjenih me- stih te ceste in na neki zadrežek prostega prometa na tej cesti, ki izvira iz neke iznajdbe novjših časov.

Med Solkanom in Plavami je mesto, kateremu pravijo Dolga Njiva. Nekdanji klanec je zdaj od- pravljen, cesta je blizu Soči in ravna. Ali vad cesto visi strm svet, kakor prej, in je zdaj celo presečen, da se je dobil prostor za cesto. Presečeni svet, ki se vzdiguje nad cesto, ni obraten; zemlja in kame- nje sta nakopičena kakor gromada. Kadar pride dež, spira zemljo na cesto in jomije skalam podlago, na kateri slonijo. Potnik, ki gre ali se pelje mimo, je v vednem strahu, da zdaj pa zdaj se utrga skala ter zvali na cesto, kjer ubije njega ali pa konja. In bla- gor mu, kdor pride mimo samo s strahom, ne da bi se mu kaj budega prigodilo. Ali tako srečni niso bili goriški kupčevalci, ki so se p ed dvema letoma vra- čali s Kannalskega v Gorico. Ko so prišli od Plavij k Dolgi Njivi, udere se v resnici skala, ter zidena jv voz, na katerem so sedeli. Vsi so bili več ali manj poškodovani, nekateri prav težko, in le čudni so jo, da ni nikdo življenja zgubil. Tudi voz, ot kateri je skala udarila bil je močno poškodovan. Velika je bila nezgoda, ki se je zgodila kupčevalcem; a še ve- čja bi bila, ako bi bila zadela katerega visokega ur- adnika, ki služi državi, ali celo katerega uda pro- svitke cesarske hiše, ki so se tudi uže vozili po tej cesti. Mnogokrat zvali se kamenje na cesto, ko po sreči ni nikogar zraven, in sicer v taki množini, da zavira promet na cesti in da je preteklo jesen v ne- kem takim slučaju morala celo c. k. pošta, ki je pri- šla iz Gorice, vrniti se v Gorico, ker ni mogla na- prej, in je prišla potem v Tolmin še le opoldne na- mesto ob 7. uri zajutra.

Ker preti tolika nevarnost iznad ceste, mislil bi človek, da je cesta pa na spodnji strani proti Soči toliko varnejša in trdnjejše zavarovana. Ali imoti se, kdor tako misli. Če tudi je tam na mestu kameja, kolikor se ga noče, in se spušča svet nenavadno str- me proti Soči, vendar ni niti zidu ob dolnji strani ceste, marveč postavljeni so ob robu le kamni, ki so dovolj oddaljeni drug od drugega in ki nikakor ne morejo zabraniti nesreče, ako se konj oplazi ali voz prevrne. Trden zid ob vsem onem kosu ceste je ne- obhodno potreben v varstvo ljudij in živine. Jako nevaren je tudi oni kos ceste, ki se vleče od Ročinja do Platerja, kateremu pravijo Kapavišče. Na več mestih visijo nad cesto ali pa žugajo z visocih mest strašanske skale, katere ne znajo samo žugati, ampak se večkrat tudi zavalijo na cesto, da pomet ustavijo ali otežijo in tudi katerega ranijo ali ubijajo. Novjši in starejši časi vejo o tem veliko pripovedovati. Skoro pod vsa cesto zije pa globok propad celo do Soče.

Ako mogoče še hitje je pa v klancih med Ko- boridom in Srpenico nekaj radi nenavadne strmine teh klancev nekaj radi prav slabih branikov ob cesti. Na prav nevarnih mestih, s katerih se spuščajo skoro navpični robovi do Soče, ne najdeš kamenitega brana. Nekoliko tramov prbitih je ob cesti, na katere se niklo rad ne nasloni, ker navadno so guli od solca in mokrote. V teh klancih zgodilo se je že brez šte- vila nesreč in nobeno leto ne preide, da bi se ne po- novile. Pogosto so padli konji, voz in ljudje z bla- gom vred v Sočo. Če pri vozu ali pri konji kaj pokue, je voznik zgubljen; srečen, ako hodi peš zraven konj na gorenji strani, da vsaj življenje reši, na drugo rešitev ni niti misliti ob času nesreče. Veliko ljudij in živine zadušijo ti klanci vsako leto, ker promet po tej cesti je jako živahen. Zato je deželni poslanec Matija Jonko s tovariši uže leta 1882 stavil interpe- lacijo na visoko vlado v tej zadevi; ali žalibog, da do današnjega dne ni dobil še odgovora.

Kakor da bi na tej cesti ne bila dovolj nepri- jazna ljudem narava, katera postavlja človeka na več mestih med sve, ki se nad cesto skoro navpično v-

ediguje, in med propad, ki zija na drugi strani proti Soči, množijo nevarnost že neprevidni ljudje, kateri se ne pomisljajo dviti po oni cesti in tudi po naj-nevarnejših mestih z velo ipedi, ki strašijo živino. Meseca julija preteklega leta poljal se je podjetnik cestnih del „na Ovinku“ po cesti na Dolgi Njivi proti Gorici, ko mu pridruživ nasproti dva velocipedista, katerih se je konj tako ustrašil, da je zavozil v stran ter prevrgel voz in kočijaža, ki si je obleko strgal in obliče močno poškodoval, če tudi je držal konja nazaj z vso močjo. Sreča, da se je konj obrnil proti hribu, ker ako bi se bil obrnil na doleno stran, šel bi bil v propad konj, voz, voznik in gospodar.

Gledé na opisane nevarnosti po naravi in po ljudeh pri Dolgi Njivi, na Kapaviščih in v klanecih med Koboridom in Serpenico na Koroški cesti ob Soči, stavišajo podpisani do visoke c. k. vlade naslednji vprašanji:

I. Ali je visoki c. k. vladi znano, da proti ljudem in živini na Dolgi Njivi, v Kapaviščih in v klanecih med Koboridom in Serpenico na Koroški cesti nevarnost od alabo utrjenih skal nad cesto, od slabih branikov ob cesti, od strmeh in od velocipedistov, ki zabajajo celo v one kraje?

2. Ali je visoka c. k. vlada vojna prepovedati velocipede na cesti ob Soči, popraviti in popolniti branike ob cesti na imenovanih mestih ter ukazati potrebne poprave, da ne bodo žugale skale nad cesto življenju in zdravju ljudi in živine?

V Gorici, 13. januarja 1887.

Dr. A. Gregorič, Dr. J. Tonkli, Ign. Kovačič, And. Kocijančič, Dr. N. Tonkli, Dr. Abram, J. Ivaučič, M. Jonko, Dr. Rojic.

Dopisi.

Iz Brd, 10. januarja. — Včeraj, draga „Soča“, bilo je veliko naše poskočne mladine v Ločniku. Udeležili so se tudi mnogi iz Št. Andreja, Št. Petra, Gorice in iz Podgore plesa, ki je bil napovedan v hiši Murgurja, kjer je novi krčmar neko revno vino točil. Zato ga je menda le malo spečal.

Mili, draga „Soča“, kako je to ne samo Ločnikane, ampak tudi nas okoličane razveselilo! da se v Ločniku zopet odprejo kužni ljudski plesi. Komaj se je po naklonjenosti Žige grofa Attemsa ena taka plesna beznica zamašila in je bil celo leto mir pred to kugo; že so je včeraj drugo tako gnezdo odprlo. Tu se nameruje menda cel pust in potem dalje proplesovati. Da se bode s tem naši lahkomišljivi mladini mnogo slabih priložnosti ponujalo, da se bo s tem cerkvenim naukom in ljudski omiki v obraz bilo, kdo bi to v poštev jemal? Želja do dobička omami večkrat tudi pametne ljudi, da ne delajo med sredstvi razločka. Kar jim k dobičku pomaga, to jim je dobro. Kaj njim mar, če to sto drugih žali ali pa jim škoduje!

To srečo naklonil nam je novi krčmar, ki je pred kratkim prišel v Ločnik, ker je moral drugod precej dobro službo popustiti. Gotovo mu mora za vsakdanji kruh zdaj hudo presti, ker si ga nameruje s plesom služiti.

Gospod je dal svojemu obrtu prav primerno firmo — hiša Murgurja. Judevska firma se lepo poda je veselcam, kjer se krvavo zasluženi groši naših mladih delavcev in delavk po judovski skupaj lovijo. Blagi moč dá za pošten denar tudi poštenih zabav.

Vender pa treba resnici na ljubo povedati, da hiša ni več Murgurjeva, kakor sem poizvedel. Neki drug gospod od mosta je menda nje lastnik. Ta je krčmarju našemu za gospodarsko rabo, pa ne za ples, prodal neko štalo ali folador. Ko je pa šlišal, da se misli tu notre s kužnimi plesi mladina cele okolice zabavati na veliko žalost dobrih starišev in skrbne duhovščine, je svojo prodajo silno obžaloval, kakor sem šlišal. Ker torej gospod krčmar judovsko firmo rabi za svoj novi obrt in ne svoje, zdi se, kakor bi se sam sramoval svojega početja. Morda tudi sam dvomi nad dobrim vspehom. Če pa hoče videti, videl je lahko prst božji v svoji družini hitro, ko je začel v naši okolici napravljati zabave, brez katerih bi mi lepše in zadovoljnejše živeli.

Šlišal sem tudi od Ločnikanov, da je zblaznela žena D. B. že zopet ušla. Nohreden ne vé, kam za njo. Delo vasiljenega Samaritana stori, kdor jo k družini pripravi. Tudi se Ločnikanje hudačuje, kako mora kdo preč. g. dekana očtati, če tudi le posredno, da vraže podpira. Sami so bili priča, kako je gospod tudi posebe v tem slučaju ljudi podučil in odločno zavrnil neumne misli, da bi bila uboga žena „zacoprana“.

Iz Brd, 11. januarja. — Leto 1887. hoče biti za Brda pomenljivo, ako nas ne goljufajo znamenja, katere prihajajo po malem izza kušil političnih odrov. Kakor jutranje zore lepota veselijo nas upi boljše bodočnosti ter dajejo nam k delovanju pogum. Naprej metava Slavo!

Te dni je odposlal odbor „Slovenskega josa“ tole prošnjo:

Veselačni deželni zbor!

Obče znano je, da naše občine po dželji, zlasti nekatero, propadajo in ginjejo pod silno težkim bremenom bolniških stroškov, kateri postajajo bolj ubožnim občinam, ker imajo premnogo svojih občanarjev po mestih v raznih službah in poslih, skoro neznoosni in pogubni.

Tudi je znano, da si veselačni dež. zbor prizadeva bolniške razmere urediti in zboljšati. Temu hvalevrednemu prizadevanju izrazuje podpisani odbor svoje polno priznanje ter zaupno dostavlja še nasledno ponižno prošnjo:

I. Veselačni dež. zbor naj skuša napraviti deželno hiralnico združeno s posilno dolavnico za ubožno, pohabljen in stalno bolehave ljudi, katerim domača družina ne more dati niti potrebne postrežbe niti primernega dela. Lenobno se vlačijo taki po svetu in napravljajo stroške občinam, ne da bi jim kaj koristili.

II. Veselačni dež. zbor naj sklene prošnjo do visoke c. k. vlade, da bi ona piskrbela današnjim razmeram primerno spremembo v domovinski postavi od 3. decembra 1863.

Po državni temeljni postavi od 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142 sme vsak državljan na vsakem kraju države prebivati in premoženja pridobivati si in z njim gospodariti (člen VI.) Tudi tuda vsem državljanom, ki v kaki občini prebivajo in ondi od svojega posestva, obrta ali dohodkov davke plačujejo, volilna pravica v občinski zastop, kakor domačinom (člen IV.).

Na enak način naj bode vsakemu državljaniu postavno dovoljeno pridobiti si tudi domovinsko pravico v vsaki občini bodisi kmečki bodisi mestni. Dosedanje popolnoma prosto očiščeno pravo o bčini gledé podeljenja domovinske pravice naj se primerno omeji, da ne bodo kmečke občine za mestne prebivalce bolniških stroškov plačevale.

Še druge primerno spremembe naj visoki c. k. vladi priporoča veselačni deželni zbor!

Biljana, dne 7. januarja 1887.

Odbor kat. pol. nar. društva „Slov. josa“.

Iznad Kormina, 10. jan. — Princali so nam močje (orožniki) novico, da je visoko c. k. ministerstvo voljno, Brdom dati ckraino sodnijo ter da je poslala neke ukaze v Trst. Ali niso novodošlo tiakovine iz Trsta, na katere spisujejo duhovniki statistične podatke za visoko vlado, priča takih ukazov? Poglejte, novo tiakovino za tekoče leto imajo po vseh rubrikah slovenske in hrvaške napise, česar do zdaj ni bilo. Bere se tudi o sličnih ukazih visokega c. k. finančnega ministerstva do finančne direktorije v Trstu. Torej smemo upati bolj praviših razmer za 1887 leto.

Spodobno cerkveno petje vpeljati v Brda ni lahko. Ljudstvo vajeno plesom in okroglim „višam“ rado nasprotuje takim, ki se v ta namen trudijo. Gradenski organist in njegov pevski zbor, katere je na Novega leta dan visokočastiti g. dr. Sedej, duša našega občinskega društva, pohvalil, dali so brzo drugi dan svojo odpoved, ker so jim večkrat nasprotniki situosti delali ter jih napadali. Še kaj bi bilo reči — naj bo za „drugi put“!

S Krasa, 10. jan. — („Jurjev Koledar“). Dragi „Soča“, dovoli mi, prosim, malo prostora! Želja mi je spregovoriti besedo o „Jurjevem Koledarju“. Vsebina njegova ni prava, ni pričakovana, ni za družine.

Kaj takega bi od „Jurja“ pa venderle ne pričakovali! More li pošteno dekletu tvoj „Koledar“ prebrati, ne da bi zarudela, ne da bi čutila pohujšanja večjega ali manjšega? „Juri“! kaj takega in tako odprtega nahajaš reliko kedaj celo v judovskih „blatnikih“! To rveji kar že na škandalozne romane. „Juri“! „Juri“! kam si zašel? K čemu bi se ne dežal svojega nam na, t. j. šale in humorja? In dosledno, zakaj bi ne bil tudi tvoj „Koledar“ šaljiv in humorističen v vsem? Zakaj bi ne imel takega berila na šaljivi podlagi, da bi se dalo lahko varčemu v roke? „Juri“! z berilom pa, ki ga podajo letošnji tvoj „Koledar“, povej mi, more li biti človek zadovoljen? Še li ne pravi s takim berilom zapeljivosti kar na stečaj odpirati vrata, pot kazati v slabot in hvaliti nesposobnost? — Pomisli! — Postreljati si imel, „Juri“, če imaš še kaj smodnika in krogi, postreljati take grde zajke, ki si po takoj poti „napoljone“ služijo v Aleksandriji, kakor tvoja „Neža“. Ali pa, veš kaj? Z dobro ogretim pisicami — pa previdno! — si jo imel napasti in v prav gorki „žekti“ požestati, da bi se nobeni drugi več ne ljubilo letati enako ptičam v daljne kraje, kruha iskat pa meso prodajati! Ah! kako vse drugače si pa ti to storil? „Dagi Juri“! imaš ti morda take reči za šalo, za humor? Lep humor zares! S takim in enakim humorjem se tvoj „Koledar“ ne prikupe.

Žalibog, res je, da marsiktero slovensko deklet nosi prav v Afriko svojo nedolžnost in nevarnost. Doma piše, da je tam vse dobro, vse prav, vse med, vse zlato in srebro; kako pa da tam ono vse to služi, vendar boljše ono samo. Ali tega razobešati na zvon

pač ne gre in ni moralno in tem menj v taki obliki! Lanski „Jurjev Koledar“ ali kakor se je že imenoval, ni segal tako daleč. Ranjki Dolar bi ne bil kaj takega dopustil. — Če bi bil „Juri“ molčal, bi bil bolje storil; tako pa . . .

Od nekod, 5. jan. — (Izv. dop.) — Naše pošto. — Mnogokrat je že pisala „Soča“ o naših c. k. poštah; zlasti o njih nadvratnih in drugih napisih, o njih poslovnem jeziku in drugih zadevah, kar ti ostalo brez uspeha. A o necem drugem, namreč o r. zpošiljanji navadnih in uradnih spisov, osobito pri nižjih poštah uradih tukaj po deželi, o čemer se javljajo razne in opravičene pritožbe — o tem, ne spominjam se, da bi bila „Soča“ že kaj poročala.

Resnično je, da so avstrijske pošte, po nemškem do zdaj še ne preseženem poštne sistemu uravnane in dokaj popolne. In prav za to se nam je še bolj čuditi, zakaj in odkod one pomanjkljivosti gledé ekspedicije že navadnih privatnih, tem bolj pa še uradnih pisem, ki se dostikrat razpošiljajo s opanko; naj se na nje odgovori „s prvo pošto“. Imed morebitnih mnogih bodita v pojasnilo in potrjenje omenjene pomanjkljivosti tu navedena le dva slučaja, ki sta pisatelju teh vrst znana iz izkušnje.

Ajdovščina (Haidenschaft) bil je prvi poštni pečet na znamki 5 krajcarjev na pismu, ki je bilo pred nekaj leti oddano na ti poštni postaji ter odposlano na „Vogresko, pošta Bukovica“ (takrat je bila poštna postaja) tamošnjemu tedajnemu učitelju (J. F.). Iskalo je to pismo, čegar naslov je bil jako razločno napisan, adresata drugje skoro povsod, le tam ne, kjer je bil. Onkraj Donave romalo je po raznih ogerskih poštah postajah, po Bukovini, po Banatu in drugod. Gotovo bi bilo preromalo še druge dežele naše monarhije, ako bi ga ne bil pameten poštni uradnik, sit nadaljne pošiljave, vrnil na prvotno postajo v Ajdovščino. Poročevalo o tem slučaju bil je tudi pisatelj navedenega pisma, katero je prišlo po preteku celega meseca končno zopet v njegovo roko, se ve, vse do roba polno opank, poštah pechatov in popravkov.

Drugi slučaj, hujši od prvega, pripetil se je v drugi polovici pr. l. v naših gorah. Pismo je bilo oddano na c. k. poštni postaji pri Sv. Luciji (v meseci oktobru pr. l.), adresovano je bilo na gospoda, bivajočega v poštne okraji Kanalekam, kar je jasno kazal naslov pisma („pošta Kanal“), katero hrani dotični gospod in katero je poročevalo tega „slučaja“ sam videl. Nič manje nego cel trije tedni so pretekli, predno je dospelo pismo v roke onoga, komur je bilo poslano! Pri pismih, katerih vsebina nima posebne važnosti, bi bila taka in enaka samuda časa manj pomenljiva in brez nepovoljnih nasledkov. A drugače je v nasprotnem slučaju, navadno pri uradnih spisih in pri pismih, kakršno je bilo to, o katerom se tu poroča.

In zopet vse to bi ne bilo še najhuje zlo, kajti pomota in pozabljenost mogoča je povzroč, ako ne bi bil poštni uradnik sam (da bi kdo drug kaj takega počel, je neverjetno) svoje krivde v zamudi uradnega pisma izdal s tem, da je date poštnega pečata s peresom in črnilom popravljal; pač menda edino za to, da bi se adresatu na tak način zaprla pot do kake pritožbe. A prav ta korektura ga je izdala in dala povod temu poročilu. Taki „slučaji“ niso kar si bodi! To za danes. Prihodnjije morda še nekaj.

M. H.

Politični razgled.

V notranji politiki sta posebno Nemce zanimala v minolem tednu shod liberalnih Nemcev na Moravskem in shod v Pragi. Na prvem so Nemci posebno poudarjali potrebo, da so složni, ter so odobraval postopanje Nemcev na Češkem, ki so zapustili deželni zbor. Da so sklenili tudi na vse načine delati na to, da se odstranite jezikovni neredbi Pražekovi, je ob sebi umevno. V Pragi pa so se na taborju razgovarjali o delavskem prašanji in načinu, kako bi se tem pomagalo.

Pogovori med Avstrijo in Ogersko v zadevi patroleja niso imeli do sedaj nobena uspeha, Ogri nočejo odnehati, naši ministri pa se nočejo udati. Ne ve se, kako bode ta zadeva končala. Vidi se pa, da bode Avstro-ogerska država bolj srečna v razgovoru z Rumunijo, s katero se hoče tudi pogoditi v zadevi izvažanja in vpeljevanja različnega blaga. Ti razgovori so že tako daleč dospeli, da se je nadejati najboljšega uspeha.

V zunanji politiki je najvažnejša zadeva govor kneza Bismarka v nemškem državnem zboru. Poslednji ni hotel dovoliti državi vsega, kar je ona zahtevala v vojaških zadevah, posebno pa gledé pomnoženja vojske kazal se je

jako odločen in protiven. General Moltke je sam zagovarjal državne zahteve v tem prašanju, a to ni nič pomagalo. Zato prišel je Bismarck sam v zbornico ter rekel, da bode zbornico razpustil, ako se ne nda. Prilično je tudi povedal, da bi bil izdajica domovine, ako bi žrtvoval rusko prijateljstvo bolgarskemu, rekel je tudi, da bi Nemčija ne pomagala Avstriji v slučajni vojski z Rusijo, kakor tudi Avstrija na Nemčiji v slučaju, da bi zopet trčila skupaj s Francijo. To bi pa kazalo, da ni položaj gledé miru tako nevaren, kakor se je še ob novem letu kazal. Sicer pa kažejo različna znamenja, da se bližajo bolgarske homatije nekemu koncu. Bolgarska deputacija je povsod — celo na Angleškem — dobila nasvete, naj se z Rusijo pobota, v Parizu so ji pa gospodje še jasneje povedali, kar jim gre nego drugod. Minister zunanjih zadev jim je rekel, da se nemajo od Francije nikake pomoči in podpore nadejati, vladni list pa je prinesel potem članek, v katerem pravi, da Evropa nema z nobenim ljudstvom toliko potrpljenja nego z Bolgari, ki so smeli brez kazni rušiti Berolinsko pogodbo, ki niso spolnili pogojev, da se morajo trdnjave v Bolgariji odpraviti itd. Zdaj pa spravlja par predrzncev in postopačev skoraj leto in dan celo evropski mir v nevarnost. Dalje se pa tudi poroča, da je turška vlada pozvala znanega ruskega prijatelja Zankova v Carigrad, da bi se pogovorila z njim o bodočem regentstvu. Liberalno-nemška in madjarska poročila iz Sofije, tedaj iz krogov sedanjega regentstva, so v zadnjem času tudi nekako obupna, kar bi bilo znamenje, da bode kmalu konec tamošnjim homatijam.

Domače in razne vesti.

Profesorja Erjavca prerana smrt vzbudila je obče sočutje po vsi Sloveniji. „Slov. Narod“ prinesel je žalostno novico z daljšim črno obrobljenim člankom na prvem mestu. Od raznih krajev naročila za vence in trakove pri pogrebu, ki bo v saboto 15. t. m. ob 2. uri popoldne. Drugi izražajo svoje globoko sočutje z brzojavi, poslanimi „Soči“. Iz Ljubljane došel nam je naslednji telegram: „Izražam Vam najiskrenejše sočutje o nenadomestni izgubi našega izvrstnega književnika, uzonega značajnika in neupogljivega domoljuba Frana Erjavca. Anton Trstenjak, urednik „Slovana“. — iz Krškega pa: „Tužnim srcem obžalujemo izgubo nenadomestljivega solnika, prijatelja in rodoljuba. Krški učitelji.“ — Rojaki se uljudno vabijo, da bi se obilno udeležili pogreba ter skazali ranjkemu čast, ki jo je zaslužil v polni meri.

Drobne novice. Slov. podporno društvo si je izbralo, ker se je dr. Rojce odpovedal, za društvenega zdravnika dr. E. Grečiča, semeniške ulice št. 4. — V bližini sv. Antona našla se je mala vsota denara. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi v sakristiji. — V Gorico pride, kakor se govori, nov notar J. Kavčič iz Komna. — Občina Koboriska imenovala je 12. t. m. dež. glavarja grofa Coroninija častnega občana. — Otroškemu vrtu darovali so: namesto pisatelju-rodoljuba Fr. Erjavcu za vane slovenski bogoslovci, njega častitelji 15 pl. — V drugič zgubljeno žensko v Ločniku so zopet našli. — „Domače bralno društvo“ ustanovilo se je v Koboridu; oglašje sprejema Gabrijel Devetak.

K shodu v Vipavo povabil je državni poslanec dr. Ferjančič volilce v 16. dan t. m. ob 3. uri popoldne. Vipavski okraj se vže sedaj pripravlja, da svojega poslanca spodobno sprejme. Vipava bo okinčana, zvečer razsvetljena in znana veteranska godba iz Prvačine bode svirala. Iz Ajdovskega okraja je mnogo prijateljev in čestiteljev dr. Ferjančiča — med temi tudi lepo število duhovnikov — obljubilo, da pridejo omenjeni dan v Vipavo. G. dr. Ferjančič je pa tudi na Goriškem dobro znan in radi tega se nadejamo, da pojde tudi od tod marsikdo svojega prijatelja pozdravit.

Javna zahvala.

Največja dolžnost veže me, da izrazim svojo najiskrenejšo zahvalo gospodu dr. Ferdinandu Roju v Ajllu v Lahih, kateri je mojo edino in zblaznelo hčer v primerno malem času popolnoma ozdravil. Zato naj bode glavnemu občinstvu v tej neznanani boleznii toplo priporočeno.

ANDREJ PAVLETIČ.

„Ljubljanski Zvon.“

Št. 11 za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Na debelo. Na drobno.

Josip Miami & Co.

na Travniku št. 19 v Gorici.
Na debelo in na drobno.

Priporočajo svojo veliko zalogo vsakovrstnega stekla, navadnega in finega, kristalov, ogledal z okvirji in brez njih, raznovrstnih šip za okna, tudi barvanih, posod s porcelana, z ilovice in za kuhinjo za družine, gostilne, krème, pivarne, sladkarno, kavarne; kakor tudi namizja in priprav za kavo, čaj za 2, 6 ali 12 oseb, obešal za ubriialke s stekla, porcelana in angleškega ila, palic in okvirjev pozlačenih v starem in novem slogu, svetilnic vsake vrste za petrolej, krožnikov, skled in žlice.

Velika zaloga črnih steklenic (botelj) za vino, pivo, likerje iz slavno znane tovarne v Siemensu; oblečenih steklenic (flakonov) od 1 do 50 litrov. Sprejemajo vsakršno steklarsko delo tudi na deželi za poslopja in cerkve tudi v gotiškem slogu z barvanimi šipami, vezanimi s svinčcem.

Imajo zalogo najmenitnejših tovarov danajskih in sprejemajo katero koli naročilo po tovarniški ceni na posode in priprave za cerkveno rabo, bodisi s čistega srebra, kakor tudi s posebneno kovine, najfinije, n. pr. kelihov, ciborijev, monstranc, svečnikov, svetilnic, križev, altarnih tabel, križevih potov.

Sprejemajo naročila gledé lestenecv (kljoc) bodisi s kristala, kakor tudi z ruda, vse po najnižjih cenah.

Na debelo. Na drobno.

SAMO

v največji krojačnici in zalogi

GOTOVE OBLEKE

IGNACIJA STEINERJA

v Gorici

nahaja se vedno na poljubno izbiro izdelana obleka najnovejšega kroja za može in za otroke od 3 let naprej po najnižjih cenah.

Posebnosti

v modnih stvarih za gospode, n. pr. Mentikof, Havelak, Ulsterkoat, nepremočljivi plašči za dež, kožuhovine, gete, gomaše, toliko za lev, kolikor za sprehod in dom.

Novosti

toliko za gospe, kolikor za mladenke in dekleta v veliki in raznolični množini, z uzorci iz prvih tovarov iz Pariza, z Dunaja in iz Berolina gledé Watterproof, Sacchetti, Dolman, plaščev, kožuhov, nepremočljivih halj iz gome, jop vseh barv in v raznih oblikah, in vse to v posebni sobi, ločeni od štacune, kjer je vse preskrbljeno za primerjanje.

Osrednja zaloga

izvirnih jop prof. J. Jaeger-ja po tovarniških cenah in odej po istem sistemu.
Bogata zaloga toliko zunanjih kolikor domačih rob za šivanje po meri.

Za častito duhovščino

zimski plašči, površne suknje, talari, hlače, jopiči, domača obleka v veliki izbiri.

Naznanilo.

Najboljše naravno istrsko vino belo in črno prodaja se na debelo v Gorici. Oglasi se sprejemajo v Rabatišči (Via Rabatta) h. št. 13. II. nadstropje.

Cerkvene sveče

prodaja s poročtvom za pristen nepomešan

vosek od bučel

tovarna za sveče z bučelnega voska

P. & R. Seemann

(Lastnik Pavel Seemann)

v LJUBLJANI.

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdozvrstnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vsrezojo zoper hemoroidje, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glisam, pri ženskih mesečnih nadržnostih, zoper beli tok, bojaz, zoper bilje areater čistijo pokvarjeno kri. One ne prežnjajo samo omoženih bolezni, ampak nas ohvarujejo tudi pred vanko boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročbe in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, iz čkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi besedami, ni drugega ko prevar. pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne živce, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gojusa, riganju, zabasanju, hemoroidalnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glisam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

„Missa ss. Cordis Jesu.“

katero je za možki zbor četveroglasno postavil Janez Pogacnik, organist v Vipavi, in katera je od glasbenikov spoznana kot ena najboljših cerkvenih skladb slovenskih skladateljev, dobiva se pri skladatelji v Vipavi in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr.

narejena in sestavljena po mojem navodu, ima nedvomljiv uspeh in zdravilne lastnosti v vseh slučajih želodčne obolelosti, kakor tudi pri zlati žili.

Dr. E. pl. vitez Stöckl,

c. k. vladni svet. in dež.-sanitetni poročevalec za Kranjsko.

Izdelovatelj pošilja jo v zaboječkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštino trpé p. t. naročniki. V steklenicah po 15 kr. imajo jo v Gorici Pontoni in Cristofolotti, v Tolminu Palisca, v Cervignanu Lovisoni, v Gradezi Pasquali, v Gradišči Cassini, v Trziči Praxmarer in večina lekarnic na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Primorskem, v Trstu, v Istri in v Dalmaciji.